

Office of Agricultural Economics and Japan International Cooperation Agency

ASEAD News

Project on Agricultural Statistics and Economic Analysis Development/ 農業統計及び経済分析開発計画

ฉบับที่ 17

1 กันยายน 2550

การสัมมนาแนวทางการพัฒนาการสำรวจเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตสินค้าเกษตร
โดยวิธีใช้พื้นที่หน่วยสุ่มเป็นกรอบตัวอย่าง (Area Frame Sampling Survey)
5-6 สิงหาคม 2550 คลองทรายรีสอร์ท เขาใหญ่ จ. นครราชสีมา

ศสส. ได้จัดสัมมนาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการสำรวจเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตสินค้าเกษตรโดยวิธีใช้พื้นที่หน่วยสุ่มเป็นกรอบตัวอย่าง (Area Frame Sampling Survey) ในระหว่าง วันที่ 5-6 สิงหาคม 2550 ณ คลองทรายรีสอร์ท เขาใหญ่ จ.นครราชสีมา เพื่อเป็นการระดมความคิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางการพัฒนาการสำรวจเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ต่อไป

(โดย นางรุ่งทิพย์ วรรณกุลสุนทร, ส่วนระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์)

20 วันในญี่ปุ่น

สวัสดิ์คะ ดิฉินกฤติยา เอี่ยมสุทธา น้องตาล ศิริรัตน์ ลิ้มสกุล และน้องนพ นพภูล สุทนต์ พวกเราได้รับทุน course sharing ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) และทุน JICA เพื่อไปอบรมหลักสูตร Food Consumption Survey ที่ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 4-24 มีนาคม 2550 พร้อมกับคณะของคุณพัชรรัตน์ ลิ้มศิริกุล ซึ่งเข้ารับการอบรมหลักสูตร Supply and demand model of agricultural production

ในการอบรม พวกเราทั้ง 2 กลุ่มได้เข้ารับการอบรมร่วมกันที่ Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries (MAFF) และ Food Marketing Research and Information Center (FMRIC) ดังที่พี่พัชรรัตน์ได้บรรยายสิ่งที่เราเรียนรู้ในจดหมายข่าวฉบับที่แล้ว วันนี้ดิฉินจะบรรยายเพิ่มเติมในส่วนที่เราได้ไปงานร่วมกันและในส่วนที่กลุ่มของคุณดิฉินได้แยกไปอบรมและดูงานที่ Ministry of Internal Affairs and Communications หรือเรียกสั้นๆว่า Sumu-sho และ FUKUOKA ค่ะ

พวกเรา 6 คนไปทัศนศึกษาที่ Statistical Institute for Asia and the Pacific (SIAP) ได้ทราบถึงบทบาทการดำเนินงานของ SIAP และไปชมห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ที่รู้จักกันในนามของ The Institute of Developing Economies (IDE)

การเยี่ยมชมบริษัท MORINAGA ซึ่งผลิตและจำหน่ายขนมช็อคโกแลตและเครื่องดื่มโกโก้แสนอร่อย(ต้องขอบอกว่า...อร่อยจริงๆนะจะบอกให้) และบริษัท AJINOMOTO ที่มีรสชาติเข้มข้นแสนสวยได้ทดสอบให้เราดูด้วยตาและได้ลิ้มชิมรสกันว่า หลังจากเติมอายิโนะโมะโต๊ะ(ที่เราเรียกว่า ผงชูรส)ลงไปในน้ำซุปแล้วทำให้น้ำซุปนั้นมีรสชาติอร่อยมากขึ้นแค่ไหน ซึ่งพวกเราต้องยอมรับว่า อร่อยขึ้นจริงๆ เธอเล่าว่า บริษัทมีการวิจัยต่อเนื่องแล้วว่ามีอันตรายต่อร่างกาย นอกจากนี้บริษัทยังผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ และเครื่องสำอางอีกด้วย

TEAM

MAFF

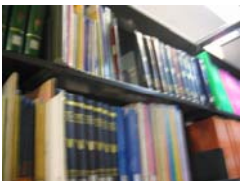
FMRIC

MORINAGA

AJINOMOTO

นอกจากนี้เรา 3 คนไปอบรมและดูงานที่ Ministry of Internal Affairs and Communications (Sumu-sho) คารวะ Mr.KAWASAKI Shigeru Director General of Statistics Bureau of Japan (SBJ) และฟังการบรรยาย The Statistical System and Surveys การดำเนินงานของ SBJ และ National Statistics Center เรียนวิธีการสำรวจ การประมวลผล และวิเคราะห์การบริโภคอาหารของ Family Income and Expenditure Survey หรือที่เรียกว่า FIES พร้อมทั้งเยี่ยมชม Statistical Museum

Fukuoka

เราสามคนได้ไปดูงานที่ Fukuoka ซึ่งอยู่ตอนใต้ของประเทศญี่ปุ่น ที่ Fukuoka พวกเราได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจาก Mr.Teruaki Inuoue Director-General of Policy and Planning Department และเจ้าหน้าที่ของ Fukuoka prefecture office และได้มีโอกาสเรียนรู้การทำงานจริงๆจากเจ้าหน้าที่สำรวจคือ คุณ Hitoe Kuramitsu

การอำนวยความสะดวกแก่ครัวเรือนของผู้กรอกแบบสอบถาม ในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องเขียน เครื่องคิดเลข เครื่องชั่งน้ำหนักอาหาร รวมทั้งการเยี่ยมเยียนครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอด้วยรอยยิ้มและความจริงใจ อีกทั้งการนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสำรวจในหนังสือพิมพ์ ทำให้ประชาชนรู้ว่าข้อมูลที่พวกเขากรอกมีประโยชน์ทั้งต่อตัวของพวกเขาเองและต่อส่วนรวมอย่างไร ทำให้เธอได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

20 วันในญี่ปุ่น

นอกเหนือจากการอบรมที่เข้มข้นในเนื้อหาและประสบการณ์ดีๆที่ได้จากการไปดูงาน แล้ว คุณKAWASAKI และคุณ KATO ได้พาพวกเราไปชมความงามของ Imperial Palace และตึวิวนครโตเกียวบน Tokyo Tower

Tokyo Tower

Imperial Palace

Kitty shop

เนื่องจากมีวันหยุดเพียง 5 วัน เราจึงพยายามใช้ให้คุ้มค่าที่สุด เราได้รับความกรุณาจาก ex-course leader ของดิฉัน Mr. Hachiro Muira, Mr. Yokobori และเพื่อนๆ รวมทั้งพี่พัชรารัตน์ พาพวกเราไปไหว้พระและเยี่ยมชมความงามในสถานที่ต่างๆ ทั้งที่ Asakusa, Kamakura, Hakone, Yokohama และ Tokyo Disney Sea อีกด้วย

พวกเราขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารของ สศก. และ JICA ที่ให้โอกาสพวกเรา ได้ไปเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญของญี่ปุ่น เราได้รับการต้อนรับที่อบอุ่น รวมทั้งได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงาม ซึ่งนับเป็นประสบการณ์ที่แสนวิเศษ ทรงคุณค่าและประทับใจตราตรึงอยู่ในความทรงจำของพวกเรา ขอขอบคุณค่ะ Arigato Gozaimasu

(โดย นางสาวกฤติยา เอี่ยมสุทธา, ส่วนสารสนเทศการผลิตพืชสวน)

Asakusa

Kamakura

Mt. Fuji (at Hakone)

Tokyo Disney Sea

ขอบคุณครับ/ค่ะ [ありがとう]

การถ่ายทำวีดิทัศน์ในการอบรมการหาผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจ

เมื่อวันที่ 18-21 มิถุนายน 2550 เจ้าหน้าที่โครงการ ASEAD (Agricultural Statistics and Economic Analysis Development) ซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานของศูนย์สารสนเทศการเกษตร (ศสส.) และผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่น ได้ไปถ่ายทำวีดิทัศน์ประกอบการสำรวจผลผลิตต่อไร่โดยวิธีตัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting) ข้าวนาปรังที่อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และมีน้าส่าปะหลังที่อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 7 จังหวัดชัยนาท (สศข.7) และเศรษฐกิจการเกษตรท้องถิ่น (ศกท.) รวมทั้งสารวัตรกำนันและผู้ใหญ่บ้านในท้องที่

การถ่ายทำวีดิทัศน์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการการสำรวจผลผลิตต่อไร่โดยวิธีตัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิตให้ผู้เข้าอบรมซึ่งประกอบด้วย ศกท. และเจ้าหน้าที่ สศข. ได้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ข้อมูลเป็นที่น่าเชื่อถือเนื่องจากวิธีการสำรวจนี้เป็นวิธีสากลและยอมรับกันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ

ขั้นตอนการถ่ายทำวีดิทัศน์ประกอบด้วย

1. การเตรียมงาน จัดเตรียมความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆที่ต้องใช้ในการสำรวจและถ่ายทำ รวมทั้งทีมงานด้านต่างๆ
2. การจัดหาศกท.ที่จะรับหน้าแสดงในวีดิทัศน์ ซึ่ง ศกท.อาสาสมัครมาถ่ายทำและมีความพร้อม ตั้งใจทำงาน
3. การขอความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน หรือสารวัตรกำนัน เป็นต้น โดยจะต้องได้รับคำอนุญาตและความร่วมมือจากผู้นำหมู่บ้านก่อนการถ่ายทำ
4. การจัดหาสถานที่ถ่ายทำ ทั้งในการสัมภาษณ์ นับจุด และในการตัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิตที่แปลงของเกษตรกร โดยจะเลือกจากแปลงที่มีการปลูกข้าวนาปีที่กำลังจะเก็บเกี่ยวได้ และแปลงที่มีการปลูกมันสำปะหลังที่สามารถขุดผลผลิตได้
5. การถ่ายทำวีดิทัศน์ โดยเจ้าหน้าที่จาก ศสส.
6. การตัดต่อ ให้เสียง การบรรยายเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นการทำงานที่ ศสส. ส่วนกลาง และตรวจสอบความถูกต้องขั้นสุดท้าย
7. การเผยแพร่ ให้แก่ สศข.และศกท.

การถ่ายทำวีดิทัศน์ในการอบรมการหาผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจ

ซึ่งครั้งนี้เป็นโครงการนำร่องของ ศสส. ที่มีการถ่ายทำเป็นวีดิทัศน์ประกอบการอบรม ทำให้คณะทำงานได้ประสบการณ์ในการจัดทำวีดิทัศน์ โดยคาดว่าจะสามารถนำวีดิทัศน์ดังกล่าวไปเผยแพร่ในการอบรมการสำรวจผลผลิตต่อไร่ โดยวิธีดัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิตของพืชต่างๆ ในปีเพาะปลูก 2550/51 เป็นต้นไป

(โดย น.ส. บุษยา ปิ่นสุวรรณ, ส่วนสารสนเทศการผลิตพืชไร่นา)

ผู้เชี่ยวชาญระยะสั้น

สวัสดีครับ ผมชื่อ **ฮิเดมิ เคอิระ** ผมเป็นผู้เชี่ยวชาญระยะสั้นในสาขา “Analysis and Use of Production Survey” ผมมาประจำที่ประเทศไทยในระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม ถึง 18 กันยายน

ในปี 1999 ผมได้มาประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมการสัมมนาในหัวข้อเรื่อง “Remote Sensing for Agricultural Statistics” โดยผมมาในฐานะวิทยากรเพื่อบรรยายเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขานี้ในประเทศญี่ปุ่น

ผมมีความประทับใจอย่างมากกับวิธีการใช้ Remote Sensing Technology เพื่อการสำรวจ Area Survey ของ ศสส. และผมก็ประทับใจกับรายงานผลการสำรวจหลาย ๆ เรื่องที่รายงานผลโดย ศสส.

ผมคิดว่าการนำเสนอผลการสำรวจต่อสาธารณะควรทำอย่างรวดเร็วและควรมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้หลาย ๆ คนสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ ถ้ายังมีความหลากหลายในการนำเสนอต่อหลาย ๆ บุคคลและอาชีพ จะยิ่งทำให้ ศสส. เป็นที่ชื่นชมอย่างมาก สำหรับการมาทำงานครั้งนี้ ผมจะพยายามทำให้ดีที่สุดในเรื่องที่ผมรับผิดชอบ และหวังว่าจะได้พบกันอีกครั้งครับ

(โดย Mr. Hidemi KEIRA, Short-Term expert, ASEAD Project)

แนะนำผู้เข้าร่วมโครงการ

ชื่อ **นายนพพล สุทนธ์** ตำแหน่ง นักสถิติ 6ว.

หน้าที่รับผิดชอบ : วิเคราะห์และจัดทำรายงานข้อมูลปริมาณการผลิตและต้นทุนการผลิตกุ้งทะเล

ความรู้สึกรู้สึก : เป็นโครงการที่ดีที่ JICA ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการทางสถิติการเกษตรแก่ สศก. ซึ่งได้นำวิธีการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น การจัดเก็บข้อมูลผลผลิตต่อไร่ โดยวิธีการตัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting) และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลเนื้อที่เพาะปลูก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้อัตราการเกษตรของ สศก. มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้โอกาสแก่บุคลากรของ สศก. ไปศึกษาดูงานและฝึกอบรมที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลแก่ สศก. อีกด้วย

ชื่อ **นางสาวศิริรัตน์ ลิ้มสกุล** ตำแหน่ง นักสถิติ 3

หน้าที่รับผิดชอบ : พยากรณ์ผลผลิตมันสำปะหลัง มะเขือเทศ มะระ และการสำรวจปริมาณการบริโภคอาหารในครัวเรือน

ความรู้สึกรู้สึก : ASEAD เป็นโครงการที่ดีที่ช่วยพัฒนาทางด้านฐานข้อมูลสถิติ รวมถึงวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องแม่นยำ ซึ่งมีความสำคัญมาก ต่อการนำข้อมูลที่ได้มาใช้วางแผนนโยบายเพื่อพัฒนาประเทศต่อไป

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมโครงการ

การสำรวจผลผลิตต่อไร่โดยวิธีการตัดแปลงทดสอบวัดผลผลิต (Crop Cutting) ซึ่งทางศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมมือกับโครงการ ASEAD โดย JICA ได้พัฒนาการสำรวจผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญร่วมกับวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ และมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และได้นำไปปฏิบัติงานในพื้นที่ สศท.4 โดยเจ้าหน้าที่เขตร่วมกับเกษตรกรอาสาสมัคร หรือ สกท. มาตั้งแต่ปี 2547-ปัจจุบัน ซึ่งก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และยอมรับว่าเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เห็นประจักษ์ชัดเจนจากการชั่งตวงน้ำหนักผลผลิตและวัดพื้นที่ปลูกจริง ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด เมื่อปี 2549 สศท.4 ได้เชิญเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด เข้าร่วมสังเกตการณ์วิธีการ Crop Cutting ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2549/50 ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่ดี ควรที่จะนำไปประยุกต์ในระดับอำเภอและตำบล ในอนาคต (โดยนายศุภชัย ศรีสุรักษ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 4)

จดหมายข่าวจาก ASEAD Project เพื่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เรวางแผนที่จะออกข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์ต่อไป โปรดติดต่อเราได้ที่นี่ HP "http://www.asead.org"

โครงการ ASEAD ศสส. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10900
Tel / Fax: (+66)02-579-0976

บรรณาธิการ : Mr.Tomoyuki IRIE และ น.ส.บุษยา ปิ่นสุวรรณ